

Revoluční feministka Mary Wollstonecraft

APOV50145 (FF UK), YMG181 (FHS UK)

povinné voliteľný predmet; predmet je určený študentkám a študentom magisterského štúdia
letný semester 2019/2020

Ústav politologie FF UK a Katedra genderových štúdií FHS UK, Praha

Nepravideľne

[aktualizovaný syllabus]

Lubica Kobová, PhD. (Lubica.Kobova@fhs.cuni.cz)

Konzultačné hodiny sa počas prerušenia prezenčnej výuky v dôsledku opatrení na zabránenie šírenia koronavírusovej infekcie presúvajú online – na skype (lubakoba), do zoomu (pošlem link), na google hangouts (lubakoba@gmail.com) alebo do ms teams (pošlem link). Prosím, napíšte mi e-mail na Lubica.Kobova@fhs.cuni.cz, že chcete konzultovať, navrhnete mi 3 vaše časové možnosti a dohodneme sa.

Anotácia

Cieľom kurzu je predstaviť Wollstonecraft (1759 – 1797) ako politickú a morálnu mysliteľku svojej doby, ktorá sa pohybuje na hraniciach formujúcich sa tradícií feminizmu, osvietenstva, liberalizmu a republikanizmu. Okrem identifikácie hlavných pojmov a tvrdení v jej diele *Obhajoba práv ženy* a ich zdrojov si predstavíme aj autorkinu *Obhajobu práv človeka* ako hlavnú dobovú polemiku o dedičstve osvietenstva s Burkeom. Budeme čítať aj menej známe autorkine diela – román *Maria* a cestopis *Letters Written in Sweden, Norway, and Denmark*. Kurz sa zameria jednak na otázku formovania kánonu politickej teórie a jeho podmienenia rodom (teda jeho genderovanosti), ponúkne však aj príklady aktualizácie myslenia Wollstonecraft v premýšľaní dnešných otázok.

Aktualizované požiadavky na udelenie klasifikovaného zápočtu (3 kredity)

a) Účasť na hodinách v rozsahu min. 70 %. Účasť na online hodinách je vysoko odporúčaná.

V prípade, že sa hodiny nemôžete zúčastniť, dajte mi vedieť. Budem sa snažiť hodinu nahráť a video vám sprístupniť. – V prípade, že sa hodiny nezúčastníte, pošlite mi svoju písomnú prípravu, t. j. konšpekty s otázkami, ktoré by ste boli diskutovali.

b) Čítanie povinnej literatúry, aktívna, poučená a zároveň konštruktívna účasť na diskusií na hodinách.

c) Referát k textu diskutovanému na hodine. Cieľom prezentácie z literatúry je uviesť nás do diskusie o texte (alebo textoch) na hodine. T. j. v prezentácii by mali zaznieť: hlavné tvrdenie (téza) textu; ďalšie tvrdenia textu; argumentačné postupy, ktoré slúžia na podporu tvrdení. Pokúste sa text tiež kontextualizovať, teda identifikovať dôvod, prečo bol napísaný, v akej situácii, koho mal o čom presvedčiť. Tvrdenia a analytické nástroje textu sa tiež pokúste vzťahovať na súčasnú českú, slovenskú, európsku alebo globálnu spoločnosť: Môžeme ich použiť? Mohli by nám potenciálne povedať o javoch v dnešnej spoločnosti niečo dôležité? Ako by ich bolo potrebné reformulovať? Na záver sformulujte dve otázky, o ktorých budeme spoločne diskutovať.

d) Seminárna práca v rozsahu 5 – 8 NS, ktorá reflektuje vybraný problém diskutovaný na kurze.

~~Predbežnú verziu seminárnej práce študentky a študenti prezentujú na poslednom stretnutí 14. mája a odovzdávajú v písomnej forme o týždeň neskôr 21. mája~~ Tému prácu so mnou môžete predbežne konzultovať e-mailom tak, že mi pošlete stručný abstrakt a literatúru, ktorú zamýšľate použiť.

Záverečnú seminárnu prácu odovzdajte e-mailom v stanovených termínoch: nedeľa 28. júna 23:59, nedeľa 26. júla 23:59, nedeľa 13. septembra 23:59. (Skúškové obdobie končí v piatok 18. septembra, kedy musia byť všetky práce zhodnotené a známka zapísaná v SISe.)

Prehľad hodín a povinnej literatúry

Čítanie na každú hodinu zahŕňa čítanie primárneho textu a sekundárnej literatúry. Všetky materiály sú dostupné v [moodli kurzu \(ID 8607\)](#).

1. stretnutie (20. február) Kto je Wollstonecraft?

Zabúdanie a znovuobjavovanie Wollstonecraft. Konštruovanie (genderovaných) disciplinárnych kánonov. Kanonizovaný feministický výklad a jeho obmedzenia.

2. stretnutie (5. marec) Z dôvodu choroby vyučujúcej sa nekonalo.

(12. marec – 23. apríl) Samoštúdium: Čítanie Obhajoby práv ženy

1. online stretnutie: 30. apríl 2020, 14:00 – 16:00 Obhajoba práv ženy a jej interpretácie

Hlavné témy: vzdelávanie, rozum.

Wollstonecraftová, A. (1904). *Obrana práv žen* (A. Holmová, Trans.). Praha: Jan Laichter. Predmluva, Věnování, Úvod, 1. – 3. kapitoly, s. v – 82. Dostupné na [LibGen](#).

[prioritná sekundárna] Gatens, M. (1991). The oppressed state of my sex : Wollstonecraft on reason, feeling and equality. In M. L. Shanley & C. Pateman (Eds.), *Feminist interpretations and political theory* (pp. 112 - 128). University Park: The Pennsylvania State University Press. – Prezentuje Linda Dařílková.

2. online stretnutie: 7. máj 2020, 14:00 – 16:00 Obhajoba práv ženy a jej interpretácie – pokračovanie

Hlavné témy: otroctvo, polemika s Rousseauom.

Wollstonecraftová, A. (1904). *Obrana práv žen* (A. Holmová, Trans.). Praha: Jan Laichter. 4. – 8. kapitola, s. 83 – 224.

[prioritná sekundárna] Ferguson, M. (1996). Mary Wollstonecraft and the problematic of slavery. In M. J. Falco (Ed.), *Feminist interpretations of Mary Wollstonecraft* (pp. 125 – 149). University Park: Pennsylvania State University Press. – Prezentuje Eva Svobodová.

3. online stretnutie: 14. máj 2020, 14:00 – 16:00 Obhajoba práv ženy a jej interpretácie – pokračovanie

Hlavné témy: láska a manželstvo, materstvo a rodičovstvo, práva detí.

Wollstonecraftová, A. (1904). *Obrana práv žen* (A. Holmová, Trans.). Praha: Jan Laichter. 9. – 13. kapitola, s. 225 – 316.

[prioritná sekundárna] Kendrick, N. (2016). Wollstonecraft on marriage as virtue friendship. In S. Berges & A. Coffee (Eds.), *The social and political philosophy of Mary Wollstonecraft* (pp. 34 – 49). Oxford: Oxford University Press. – Prezentuje Agáta Hrdličková.

4. online stretnutie: 21. máj 2020, 14:00 – 16:00 Maria a Obhajoba ľudských práv

Online hodina prebehne v zóme alebo prezenčne (FF UK, nám. Jana Palacha 2, učebňa 308).

Wollstonecraft, M. (2004). Maria. In J. Todd (Ed.), *Mary Wollstonecraft: Mary. Maria. Mary Shelley: Matilda* (pp. 55 – 148). London: Penguin Books. Výber.

[prioritná sekundárna] Halldenius, L. (2014). Mary Wollstonecraft's feminist critique of property : on becoming a thief from principle. *Hypatia*, 29(4), 942-957. doi:10.1111/hypa.12116 – Prezentuje Tereza Reichelová.

Wollstonecraft, M. (1995). A vindication of the rights of men. In S. Tomaselli (Ed.), *A vindication of the rights of men with A vindication of the rights of woman and Hints* (pp. 1 – 64). Cambridge: Cambridge University Press. Výber.

[prioritná sekundárna] Gunther-Canada, W. (1996). Mary Wollstonecraft's "wild wish" : confounding sex in the discourse on political rights. In M. J. Falco (Ed.), *Feminist interpretations of Mary Wollstonecraft* (pp. 61 – 84). University Park: Pennsylvania State University Press. – Prezentuje Adéla Nejedlá.

Odporúčaná literatúra ku kurzu celkovo

Berges, S., Botting, E. H., & Coffee, A. (Eds.). (2019). *The Wollstonecraftian mind*. London: Routledge. - Dostupná zde <https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=shib&custid=s1240919&profile=eds> . Po nalogovaní sa na EBSCO do vyhľadávacieho poľa vpíšte Wollstonecraftian Mind. Jen pozor, prístup je pouze pro 1 súčasného užívateľa.

Berges, S., & Coffee, A. (Eds.). (2016). *The social and political philosophy of Mary Wollstonecraft*. Oxford: Oxford University Press.

Falco, M. J. (1996). *Feminist interpretations of Mary Wollstonecraft*. University Park: Pennsylvania State University Press.

Farkašová, E. (2006). *Na ceste k „vlastnej izbe“ : postavy/podoby/problémy feministickéj filozofie*. Bratislava: IRIS. [nie je v pdf, pozrite [Souborný katalog ČR](#)]

Ferguson, M., & Todd, J. (1984). *Mary Wollstonecraft*. Boston: Twayne Publishers.

Johnson, C. L. (2002). *The Cambridge companion to Mary Wollstonecraft*. Cambridge, UK; New York, NY: Cambridge University Press.

Taylor, B. (2003). *Mary Wollstonecraft and the feminist imagination*. Cambridge, U.K.; New York: Cambridge University Press. [nie je v pdf, ani v žiadnej českej knižnici – v prípade záujmu požičiam]

Tomaselli, S. (2016). Mary Wollstonecraft. *Oxford Bibliographies*. Dostupné na: <https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780195396577/obo-9780195396577-0306.xml> doi:10.1093/obo/9780195396577-0306